

نقشه راهنمای ترنس (بخش ایران)

برگردان: شبکه لذبین ها و ترنسجندرهای ایرانی (شش رنگ)

این نقشه راهنمای ترنس که توسط سازمان جهانی ایلگا (سازمان لزبین‌ها، گی‌ها، دوجنسگرایان، ترنس و بیناجنسی‌ها) تهیه شده است، به بررسی قوانین، آیین‌نامه‌ها، روند تطبیق جنسیت و هویت‌یابی و همچنین موارد نقض حقوق افراد ترنس در بیش از ۱۵۰ کشور جهان می‌پردازد. ایران نیز یکی از کشورهایی است که مورد این تحقیق بوده و با ارجاع به گزارشات و تحقیقات شش‌رنگ قوانین مرتبط به جامعه ترنس برای اطلاع جامعه ترنس در سطح جهان و فعالین حوزه‌های گوناگون، سیاستمداران و مسئولان نهادهای مرتبط منتشر شده است. ما جهت اطلاع شما بخش مربوط به ایران را ترجمه کرده و در اختیار علاقمندان قرار می‌دهیم.

برای دریافت مجموعه این گزارش با ارزش و معتبر به لینک زیر مراجعه کنید:

https://ilga.org/downloads/ILGA_World_Trans_Legal_Mapping_Report_2019_EN.pdf

شش‌رنگ خوشوقت است که در سال‌های اخیر به منبع معتبری برای اطلاع‌رسانی در مورد نقض حقوق بشر جامعه ال‌جی‌بی‌تی ایران در سطح بین‌المللی بدل شده است.

لوزآراندا (از مکزیک) و ایمانیا براون (یک ترنس مغرور فافافینه از جزیره ساموآ) دو مدیرهیئت اجرایی سازمان ایلگا در این رابطه می‌گویند:

Now more than ever, we need accurate data, research and information to inform not only ILGA World's global activism on trans issues, but more importantly, to help trans activists and allies on the ground with readily available resources, relevant to their contexts. Well done to the ILGA World Trans Steering Committee, the Gender Identity and Gender Expression Programme and the research team for this much needed piece of work.

<p>تغییر نام</p> <p>ممکن است، تحت مقررات مشخص. به روند تغییر نشان‌گر جنسیتی در اوراق شناسایی مراجعه کنید.</p>	
<p>تغییر نشان‌گر جنسیت در اوراق شناسایی</p> <p>ممکن است، تحت مقررات مشخص.</p>	
<p>نقل قول/ جزئیات</p> <p>در حال حاضر و در پی فتوای آیت‌الله خمینی در دهه ۶۰، بند ۱۸ ماده ۴ قانون خانواده اظهار می‌دارد که تصمیمات مربوط به «تغییر جنسیت» در صلاحیت دادگاه خانواده قرار می‌گیرد. اداره کل حقوقی قوه قضاییه مجموعه نظریات مشورتی را منتشر کرد که فرایندهای قانونی مربوطه را در نظریه شماره ۹۲/۸/۴-۷/۹۲/۱۴۴ توضیح می‌دهد.</p>	
<p>شروط تغییر نشان‌گر جنسیتی در اوراق شناسایی</p> <p>تنها افراد ترنسی که تحت جراحی تطبیق جنسیت قرار می‌گیرند می‌توانند از به رسمیت شناخته شدن قانونی جنسیت خود، بهره‌مند شوند. به منظور تأیید تطبیق جنسیت فرد باید نخست به دادگاه خانواده مراجعه کند، سپس به سازمان پزشکی قانونی ارجاع شود تا تحت معاینه قرار گرفته و نظر پزشکی درباره وی صادر گردد.</p> <p>پس از این مراحل وی بایست مجدداً به دادگاهی بازگردد که در آن مجوز تطبیق جنسیت صادر خواهد شد. برای تمامی افراد (از جمله بزرگسالان) که مایل به انجام جراحی تطبیق جنسیت هستند، به گواهی‌نامه معتبر والدین فرد نیز نیاز است. در گواهی باید اذعان شود که والدین جراحی (ها) را قبول و تأیید می‌کنند.^۲</p> <p>پس از تکمیل روند تطبیق جنسیت، فرد بایست با ارائه سند انجام عمل جراحی تطبیق جنسیت و نیز دادخواستی به سازمان ملی ثبت احوال برای اصلاح شناسه ملی خود به منظور انعکاس نام و جنسیت جدیدش، مجدداً به دادگاه مراجعه کند. در صورت تأیید، دادگاه حکمی را برای به روزرسانی و صدور مجدد سوابق رسمی شخص خطاب به سازمان ثبت احوال صادر می‌کند.^۳</p>	

^۱ OutRight Action International, *Human Rights Report: Being Transgender in Iran*, 2016, p. 8.

^۲ منبع: شش‌رنگ (شبکه لژیون‌ها و ترنسجندرهاي ایرانی) تأیید کرده است که این به‌روزرسانی و اطلاعات در زمان تنظیم گزارش حاضر صحت دارند. همان، صفحات ۱۰-۸. برای مشاهده نمودار این فرایند به صفحه ۹ مراجعه کنید.

^۴ منبع: شش‌رنگ، ۲۰۱۹. هم‌چنین می‌توانید به گزارش شش‌رنگ به کمیته حقوق افراد دارای معلولیت سازمان ملل مراجعه کنید.

جامعه مدنی^۴ گزارش می‌دهد که بیان‌های جنسیتی ترنسجندر، از جمله اصطلاحاً "مبدل پوشی"، می‌تواند تحت ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی (که به‌نحو بسیار وسیع و مبهم تفسیر شده است) مجازات شلاق (۷۴ ضربه) را در پی داشته باشد.

آن‌ها همچنین گزارش داده‌اند که پلیس ایران، نیروهای شبه‌نظامی بسیج و سایر مأموران حکومتی از این قوانین کیفری به قصد آزار و اذیت، سوءاستفاده و بازداشت افراد به دلیل "لباس و ظاهر از نظر مذهبی نامناسب" استفاده می‌کنند. ماده ۶۳۸ مجازات زنان و دخترانی را که اقدام به پوشاندن سر خود یا پوشیدن لباسهای گشاد در فضاهای عمومی نمی‌کنند، مجاز می‌داند. این ماده به ویژه بر لژبین‌ها و مردان ترنس که از مدل‌های کلیشه‌ای زنانه پیروی نمی‌کنند و برای مثال خواهان این هستند که موهایشان را کوتاه کنند، حجاب اجباری را کنار بگذارند و یا لباس‌هایی را که به نحو کلیشه‌ای به مردان منتسب است بپوشند، تأثیر بسیار جدی‌ای داشته است. قانون مذکور، این گروه‌ها را به طور دائم در معرض خطر جرم‌انگاری و مجازات قرار می‌دهد. در صورت محکومیت بدلیل به‌اصطلاح "مبدل‌پوشی" طبق قانون کیفری مذکور که رفتارهای فرضاً "ممنوع شرعی" (حرام) یا "جریحه دار کردن عفت عمومی" را ممنوع می‌سازد، این افراد ممکن است با جریمه نقدی، حبس یا شلاق مجازات شوند (ماده ۶۳۸).

به همین ترتیب، افرادی که دارای اوراق جنسیتی مذکر هستند (اعم از این‌که به‌عنوان ترنس شناسایی شوند یا خیر) و آرایش می‌کنند و بیان‌ها و رفتارهایی را نشان می‌دهند که به طور کلیشه‌ای زنانه قلمداد می‌شوند، در معرض خطر دستگیری و بازداشت خودسرانه، شکنجه و سایر بدرفتاری‌ها، از جمله خشونت جنسی و تجاوز، قرار می‌گیرند.

این امر ارتباط نزدیکی با رویه قانونی تشخیص جنسیت در ایران دارد، که افراد را موظف می‌دارد پیش از ترک حجاب (در مورد زنان) و استفاده از لباس‌هایی که به طور کلیشه‌ای به جنس مخالف نسبت داده می‌شوند، گواهی «اختلال هویت جنسیتی» دریافت کنند و تحت هورمون تراپی (دریافت هورمون) و عقیم سازی قرار گیرند.

شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد سیستم قضایی در مورد مرتکبین جرایم ناشی از نفرت از ترنس‌ها، از جمله قتل، یکسویه/ناعادلانه عمل می‌کند. در یک مورد، در شهر شادگان در ژانویه ۲۰۱۹ یک زن ترنس توسط مردان خانواده‌اش کشته شد. قاضی پیشاپیش بیشتر متهمان را به دلیل فقدان شاکی خصوصی با قرار وثیقه آزاد کرده است (به جز یک نفر). در سال ۲۰۱۷، یک مهمانی خصوصی مورد یورش قرار گرفت و ۲۳ فرد ترنس دستگیر شده و به‌خاطر شرکت در یک «مجلس حرام» مورد بدرفتاری و بازجویی قرار گرفتند.^۵

۵ شش‌رنگ، گزارش به سازمان ملل در ۳۴مین نشست کارگروه‌های بررسی ادواری وضعیت حقوق بشر- جمهوری اسلامی ایران، ۲۰۱۹ [۲۴]
متن قانون از کلمه‌ی «تغییر جنسیت» استفاده شده اما چون مفهومی نارسا و مورد نقد جامعه ترنس است، ما از عبارت «تطبیق جنسیت» استفاده کردیم.

شش رنگ
6RANG

WWW.6RANG.ORG
INFO@6RANG.ORG

 6rangiran

 6rang.iran

 6rangiran

 iran6rang